אמרא עתיקא • טעמו מיכר בענבים: **אמרא חדתא** • בנותן טעם וכל היכא דאיתמר טתן טעם ואין טעמו מיכר הוה שיעורא בששים: **חלא דאמרא וחלא דשיכרא** • חד דאיסור וחד דהיתר: **אמיני דמיני ואמירא דשעורי** • חד דמולין וחד דתרומה ופטו זה לחוך זה: **וכל מין במינו במשהו** • תורה אור

(ג) לקמן *פסקינן דלאו אלכתא הכי אלא אפילו מין במינו בטתן טעם חוץ מטבל ויין נסך: **תבלין שנים וג' שמות וסן מין אחד או מין ג' אסורין ומצטרפין** • ה"ג במסכת ערלה ג' שמות וסן מין אחד כגון פלפל לבן פלפל שחור פלפל ארוך או מין ג' וג' שמות יש להן אסורין ומצטרפין אם נפלו לקדירה ואלא בזה כדי להבל ואלא בזה כדי להבל ומצטרפו ותיבלו והן של איסור מצטרפין לאוסרה ואמר חזקיה הכא דקאמר מין ג' וג' שמות להן מצטרפין אע"ג דאלתא מיני ניכוה ובשמא נמי לא שוו: **במיני פסיקה עסקינן** • שכולן טעמן מתוק ומש"ה מצטרפין דטעמן שוה למתק בהן הקדירה: **ורבא אמר לך פא מני ר"מ פיס** • ואע"ג דלא שוו לא בשמא ולא בטעמא קאמר דמצטרפין **ודחזקיה ליתא: אלא שנפל לגו אמרא** • אלא דאיסור לגו אמרא דהיתר דברי הכל בטתן טעם כי נפיל לגויה לא הוי דמי ליה לא בריחא ולא בטעמא שאין היין מבטל ריח החומץ עד (ל"שלתרבה) לאוסר ולא החומץ מבטל ריח היין משום דרובא אמרא: **אבל אמרא לגו אלא** • משעה שהגיע לאויר הכלי נהפך היין בריחו לריח החומץ וקודם שנתערבו היו שוין בריחן: ריחיה

*אמרא עתיקא בענבי דברי הכל בנותן טעם אמרא חדתא בענבי אביי אמר במשהו ורבא אמר בנותן טעם אביי אמר במשהו בתר טעמא אזלינן אידי ואידי חד טעמא הוא (ד) דהוה ליה מין במינו ומין במינו במשהו ורבא אמר בנותן טעם בתר שמא אזלינן והאי שמא לחוד והאי שמא לחוד וה"ל מין בשאינו מינו ומין בשאינו מינו = בנ"ט, אין נסך שנפל ע"ג ענבים כו' [אסורות] סס"ד אמרא חדתא בענבי מאי לאו בנ"ט? לא, במשהו, הא מדקתני סיפא זה הכלל כל שבהנאתו בנותן טעם אסור כל שאין בהנאתו בנותן טעם מותר מכלל דבנותן טעם עסקינן? ואביי מתניתין באמרא עתיקא בענבי, אלא דאמרא וחלא דשיכרא, וחמרא דחיטי וחמרא דשעורי אביי אמר בנותן טעם-בתר טעמא אזלינן והאי טעמא לחוד והאי טעמא לחוד והוה ליה מין בשאינו מינו ומין בשאינו מינו-בנותן טעם ורבא אמר במשהו בתר שמא אזלינן (ג) והאי אלא מיקרי והאי אלא מיקרי והאי חמרא מיקרי והאי חמרא מיקרי והיל מין במינו וכל מין במינו=במשהו, אמר אביי מנא אמינא לה דבתר טעמא אזלינן (דתניא) *תבלין ב' וג' שמות והן מין אחד-או מין ג' אסורין ומצטרפין ואמר חזקיה הכא במיני מתיקה עסקינן הואיל וראוין למתק בהן את הקדירה-אי אמרת בשלמא בתר טעמא אזלינן כולי חד טעמא הוא אלא אי אמרת בתר שמא אזלינן האי שמא לחוד והאי שמא לחוד אמר לך הא מני ר"מ היא דתניא רבי יהודה אומר משום רבי מאיר מנין לכל איסורין שבתורה שמצטרפין זה עם זה שנאמר °לא תאכל כל תועבה" *כל שתיעבתי לך הרי הוא בכל תאכל. חלא *לגו אמרא דברי הכל בנותן *טעם אמרא לגו חלא: אביי אמר במשהו ורבא אמר בנותן טעם-אביי אמר במשהו ריחיה

ולא בטלי והא דטעמא לא בטיל לא בטי לימר דלא בטיל כלל אלא דלא בטיל כדין שאר איסורים אבל בטל ודאי שפיר כי ידעינן ודאי דנתבטל הטעם כגון ביורה גדולה: **תבלין** של שנים וג' שמות והם מין א' • פרש"י כגון פלפל לבן פלפל שחור פלפל ארוך והם מין א' וטולן קרוין פלפלין או ג' מיני תבלין כגון פלפל וכמון וקנמון וקשה על זה דבמס' ערלה (פ"ב מ"י) קתני סיפא ר"ש אומר בין ג' שמות והם מין אחד בין ג' מינין והם שם אחד אינם מצטרפין ולפ"ה דפי' דשמות לשון שם ממש בשלמא ג' שמות והם מין א' משכחת לה כדפי' אלא ג' מינים והם שם אחד היכי משכחת לה כיון דשם ר"ל שם ממש וע"ק דבכל דוכתא הוי פירוש שם איסור כמו השמות הללו (*דלאזהרה נשך (ב"מ דף מד)) לכן נראה דשמות דקאמר הייט שם דאיסור כמו לא מן השם הוא זה בסוף פ' הזורק (שבת דף קב.) גבי יש אוכל אכילה אחת וחייב עליה ה' חטאות וה"פ הכא תבלין של שנים וג' שמות כגון פלפל דבלאים ופלפל ערלה ופלפל דתרומה דאלתא איסורין וטולן מין פלפלין הם או ג' מינים פלפלים וקנמון ושאר מינים וטולם איסור אחד והשתא ניחא דמשכחת שפיר ג' מינים והם שם אחד כגון מאיסור אחד פי' מתרומה או מערלה או מכלאי הכרם וכן משמע בירושלמי דתנן בפ"ב דמס' ערלה התרומה והרומה מעשר והחלה והבכורים מצטרפין זה עם זה וקאמר עלה בגמ' לר"ש נלרכא דאתע"ג דאמר ר"ש אין ב' שמות מצטרפין מודה הכא שכולם שם תרומה משמע בהדיא דשמות הייט איסוריין": **ורבא** אמר הא מני ר"מ היא • ואע"פ א"כ מאי מיני מתיקה דאמר חזקיה אפילו בלא מיני מתיקה נמי מצטרפין משום דכל מה שתיעבתי לך כו' ופרש"י דאלה"ע אלינא דרבא ליתא לדחזקיה דמוקי לה במיני מתיקה דוקא וא"ל דא"כ אין הלכה כחזקיה מדפליג רבא עליה והא בתרלה ובשבת ס"פ ר"ע (דף פט:) משמע שהתלמוד תופס עיקר הא דחזקיה דקא פריך הכא והתנן תבלין של ב' וג' שמות כו' ואמר חזקיה במיני מתיקה שם כאן מדקא פריך תלמודא ממילתיה דחזקיה ש"מ דהלכה כמותו לכן נראה לרבא נמי דמוקי לה כר"מ ליתא לחזקיה ואע"ג דאמר ר"מ כל איסורים שבתורה מצטרפין ואפילו בלאו מיני מתיקה משום דדרים כל מה שתיעבתי לך כו' ה"מ כשהאיסורים בעין ואז ודאי מצטרפין אבל מזה ואלו מזה לחייב אפילו אינם שוים במתיקה אבל כשהם מעורבין בתבשיל ב' וג' כו' ומיירי שמתבטל בהם בקדירה אפילו ר"מ מודי לחזקיה דדוקא במיני מתיקה מצטרפין כיון שהם שוים למתק הקדירה אבל אם אינם שוים במיני מתיקה לא מצטרפין כיון שאינם שוים בנהיגת טעם בקדירה שזה בא למתק וזה בא לחזק: **כל** שתיעבתי לך כו' • ואפילו למ"ד לאו שבכללות אין לוקין עליו ה"מ כגון *עלין ולוכין דמפקי מכל אשר יעשה מגפן היין וכן *חי ומבושל בחמי טבריה דמפקינן מכי אם לגי אם אבל היכא דהאיסור מפורש כל אחד לבדו כגון בכל איסורי דעלמא אי חזיק (ו) מהכא שמצטרפי לא חשבינן ליה לאו שבכללות: **ורבא** אמר בטתן טעם ריחיה אלא וטעמא חמרא חמרא • תימה דקשה הלכתא אהלכתא דקי"ל כרבא לגבי אביי וקי"ל (ז) כר' יהושע בן לוי נמי דאמר פרק המוכר פירות (ב"מ דף נ.) דריחיה אלא וטעמא חמרא אלא ור' יוחנן אמר ריחיה אלא וטעמיה חמרא אלא ורבי יהושע בן לוי אמר חמרא כרבא דהכא ומכאן נראה דמותר לקדש בע"ש על היין שריחו אלא וטעמיה חמרא: ת

ו) [ע"ש ריטב"א ונראה לפנינו שם ליתא הכי אלא דרומאי מתני מפטיר דריב"ל וכו' וסייע דגם ריב"ל ס"ל כר' יוחנן דריחיה אלא וטעמא חמרא חמרא] בת

דמין בשא"מ במשהו לריחא דמין בשוה במשהו לטעון טתן טעם לפגום ולע"ג: ד"ה ורבא אמר וכו' דהכא איכא לישנא אחרינא. שם איתו אלא בדריב"ל דקאמר תחילה דהוי אלא ודרומאי גם ריב"ל ס"ל דהוי חמרא אבל ודאי ס"ל דהוי חמרא ולולי דמתפטינא היה ס"ל דאינון למתוק כ"ו וס"ל רק ספס דהכם איכא לישנא אחרינא דדרומאי דריב"ל ס"ל ג"כ חמרא:

מבלל דריחא בטתן טעם עסקינן • יש שהיו מפרשים דכל איסור דהוי במשהו לא אמרינן ביה טתן טעם מוהר דהא אין לך טעם בטל יותר ממשהו בחלף (ד) ה"ה טתן טעם לפגום ומפרש כאן מכלל דבטתן טעם עסקינן דלכך מוהר בשאין בהנאתן בטתן טעם דאי במשהו הא אפילו לפגום אסור ואין לריחא מכאן דלא דייק הכא אלא מדמפליג בסיפא בהכי מכלל דריחא בכ"ע דבהכי איירי מתני' ועוד דמשהו מין במינו אין הטעם בטל כלל אפילו בחלף כיון שהטעם שוה אבל לפגום הטעם בטל ובחמץ בפסח לספרים דגרסי במשהו כרב (פסחים דף ל.) אע"ג דשלא במינו אסור במשהו אע"פ שהטעם בטל מ"מ אין לאסור טעם לפגום שלא יהא טפל חמור מן העיקר דשלא במינו אינו אסור אלא אסור מינו אלא ודאי אין חילוק, דכל טתן טעם לפגום מותר: **תבלין** של ב' וג' שמות אסורין ומצטרפין • פ"ה אם נפלו לקדירה ולא בזה כדי להבל ולא בזה כדי להבל ומצטרפו ותיבלו הם של איסור מצטרפין לאוסרה וקשה לדפי' משמע דחדא מלתא היא ולישנא דברייתא משמע דתרי מילי ניהו לכן פירש רש"ב דאסורים דקאמר ר"ל אסורה הטיסה או הקדירה בנהיגת טעם ומצטרפין בדבר יבש לאסור ולפי' בלא נהיגת טעם כגון שנפלו לתוך חולין ויש בו מאתים לבטל אחד מן האיסורין אפ"ה לא בטיל עד שיהו בו מאתים מן השנים וא"ת אמאי תני תרוייהו אסורים ומצטרפין ליתני מצטרפין לאוד ושפיר שמעינן תרוייהו דין בלא בין ביבש וי"ל דאי הוה תני הכי ה"א דר"ש דפליג בסיפא (ה) בתרוייהו פליג דין להצטרף לנותן טעם בקדירה דין להצטרף באחד ומאתים מש"ה תני תרוייהו לאשמועינן דר"ש לא פליג בנהיגת טעם לקדירה אלא מודה דמצטרפין *(כדחזי) דאע"ג דלא גזרו על תערובת דמאי אפ"ה קאמר *שאני שאור ותבלין דלטעמא עבידי ולא בטלי והא דטעמא לא בטיל לא בטי לימר דלא בטיל כלל אלא דלא בטיל כדין שאר איסורים אבל בטל ודאי שפיר כי ידעינן ודאי דנתבטל הטעם כגון ביורה גדולה: **תבלין** של שנים וג' שמות והם מין א' • פרש"י כגון פלפל לבן פלפל שחור פלפל ארוך והם מין א' וטולן קרוין פלפלין או ג' מיני תבלין כגון פלפל וכמון וקנמון וקשה על זה דבמס' ערלה (פ"ב מ"י) קתני סיפא ר"ש אומר בין ג' שמות והם מין אחד בין ג' מינין והם שם אחד אינם מצטרפין ולפ"ה דפי' דשמות לשון שם ממש בשלמא ג' שמות והם מין א' משכחת לה כדפי' אלא ג' מינים והם שם אחד היכי משכחת לה כיון דשם ר"ל שם ממש וע"ק דבכל דוכתא הוי פירוש שם איסור כמו השמות הללו (*דלאזהרה נשך (ב"מ דף מד)) לכן נראה דשמות דקאמר הייט שם דאיסור כמו לא מן השם הוא זה בסוף פ' הזורק (שבת דף קב.) גבי יש אוכל אכילה אחת וחייב עליה ה' חטאות וה"פ הכא תבלין של שנים וג' שמות כגון פלפל דבלאים ופלפל ערלה ופלפל דתרומה דאלתא איסורין וטולן מין פלפלים וקנמון ושאר מינים וטולם איסור אחד והשתא ניחא דמשכחת שפיר ג' מינים והם שם אחד כגון מאיסור אחד פי' מתרומה או מערלה או מכלאי הכרם וכן משמע בירושלמי דתנן בפ"ב דמס' ערלה התרומה והרומה מעשר והחלה והבכורים מצטרפין זה עם זה וקאמר עלה בגמ' לר"ש נלרכא דאתע"ג דאמר ר"ש אין ב' שמות מצטרפין מודה הכא שכולם שם תרומה משמע בהדיא דשמות הייט איסוריין": **ורבא** אמר הא מני ר"מ היא • ואע"פ א"כ מאי מיני מתיקה דאמר חזקיה אפילו בלא מיני מתיקה נמי מצטרפין משום דכל מה שתיעבתי לך כו' ופרש"י דאלה"ע אלינא דרבא ליתא לדחזקיה דמוקי לה במיני מתיקה דוקא וא"ל דא"כ אין הלכה כחזקיה מדפליג רבא עליה והא בתרלה ובשבת ס"פ ר"ע (דף פט:) משמע שהתלמוד תופס עיקר הא דחזקיה דקא פריך הכא והתנן תבלין של ב' וג' שמות כו' ואמר חזקיה במיני מתיקה שם כאן מדקא פריך תלמודא ממילתיה דחזקיה ש"מ דהלכה כמותו לכן נראה לרבא נמי דמוקי לה כר"מ ליתא לחזקיה ואע"ג דאמר ר"מ כל איסורים שבתורה מצטרפין ואפילו בלאו מיני מתיקה משום דדרים כל מה שתיעבתי לך כו' ה"מ כשהאיסורים בעין ואז ודאי מצטרפין אבל מזה ואלו מזה לחייב אפילו אינם שוים במתיקה אבל כשהם מעורבין בתבשיל ב' וג' כו' ומיירי שמתבטל בהם בקדירה אפילו ר"מ מודי לחזקיה דדוקא במיני מתיקה מצטרפין כיון שהם שוים למתק הקדירה אבל אם אינם שוים במיני מתיקה לא מצטרפין כיון שאינם שוים בנהיגת טעם בקדירה שזה בא למתק וזה בא לחזק: **כל** שתיעבתי לך כו' • ואפילו למ"ד לאו שבכללות אין לוקין עליו ה"מ כגון *עלין ולוכין דמפקי מכל אשר יעשה מגפן היין וכן *חי ומבושל בחמי טבריה דמפקינן מכי אם לגי אם אבל היכא דהאיסור מפורש כל אחד לבדו כגון בכל איסורי דעלמא אי חזיק (ו) מהכא שמצטרפי לא חשבינן ליה לאו שבכללות: **ורבא** אמר בטתן טעם ריחיה אלא וטעמא חמרא חמרא • תימה דקשה הלכתא אהלכתא דקי"ל כרבא לגבי אביי וקי"ל (ז) כר' יהושע בן לוי נמי דאמר פרק המוכר פירות (ב"מ דף נ.) דריחיה אלא וטעמא חמרא אלא ור' יוחנן אמר ריחיה אלא וטעמיה חמרא אלא ורבי יהושע בן לוי אמר חמרא כרבא דהכא ומכאן נראה דמותר לקדש בע"ש על היין שריחו אלא וטעמיה חמרא:

ו) [ע"ש ריטב"א ונראה לפנינו שם ליתא הכי אלא דרומאי מתני מפטיר דריב"ל וכו' וסייע דגם ריב"ל ס"ל כר' יוחנן דריחיה אלא וטעמא חמרא חמרא]

---

* ל"ה לקרים בשמעתא זו ריה מר"ל ורבא אלו הקולא על נטות האמנן כגון זב ראשא או זב לשאת אז לפי אמרי טקוביות נטות הרוח אבל אמרי טקוביות נטות לפ מוקי מאריהון (דף פנ:ופמ"ש ו' אין מאמנין (מאיר) ב-אין מאיר אינו מינו (בגוטן שיא)

[דף פנ:ופמ"ש ו' אין מאמנין (מאיר) ב-אין מאיר אינו מינו (בגוטן שיא)]

[ל"ל שנתפרר]

[ל"ל שנתפרר]

[חולין קיד:]

[מי' פוס' ל"ה]

[ל"ל דפרק סמקבל קיש.]

[ועיין פוס' שבת סט: ד"ה תבלין]

[מיר נתי:]

[פסחים מא.]

[ל"ל ברכה]

[ל"ל ברכה]

מתנה

נב א ב מיי' פט"ז מהל' מאכלות אסורות הלכה לב סמג לאוין קסח טוש"ע י"ד סי' קלד סעיף מ:

נג ג מיי' שם הלכה ד' טוש"ע י"ד סי' פט סעיף ב כהגה ועיין כל זה בכ"י שם:

נד ד מיי' שם הלכה יד ופמג שם טוש"ע ובכ"מ:

נה ה מיי' שם הלכה לב וסמג שם טוש"ע י"ד סי' קלד סעי' ו [ובכל אלפס עוד בפ' ערבי פסחים קט.]:

הגהות הב"ח

(ה) גמ' חד טעמא הוא וכו': (ב) שם וכאלו תלא מיקרי ולאלו תלא ב"ב. נראה דבלבון בני מדם ידי ואידי תלא מיקרי וגם אידי ואידי חמרא מיקרי ולא דמי לתבלין של שני שמות דלא מיקרי בחד שמא אלא פלפל ארוך או פלפל שאור מיקרי: (ג) רש"י ד"ה וכל מין במינו במשהו (לקמן פסקינן וכו' ויין נסך) תמ"מ. וכ"כ ס"מ וכי אלכתא דכל מין במינו דיש במשהו וטעמא זו בפו' רש"י עיקר וכנה"ב זו שטיל ע"פ פר"ת מדפסק כתוד פ"ב בטעות גם יתכן דפרש"י דהכא הוי קודם חזרה עיין בהגבת אשיר"י המתחיל רש"י פסק: (ד) תוס' ד"ה מכלל וכו' יותר ממשהו בחלף וא"ה אמרו לתממא ס"ה טתן טעם לפגום וכו' אלכך מוהר וכו' לפגום נמי אסור: (ה) ד"ה תבלין וכו' דפליג בסיפא. נ"ב עיין בדבור הסמוך: (ו) ד"ה כל וכו' אי חזיק תקלא בהכא דמצטרפי לא: (ז) ד"ה וכבא וכו' וקי"ל נמי כר' יהושע בן לוי דאמר: [חולין ו.]

גליון השׂ"ם

תוס' ד"ה מכלל וכו' אלא יהא טפל חמור מעיקר. תמוה לי דמלאה מדבריהם דסיבת דאלא במיני במשהו לאו לאסור לגם טתן טעם לפגום דמ"מ הוי כמו משהו אבל היכא דמדין מ"מ במשהו אחיון אלא אין נע"ל אסור ומש"ה כתבו דבמקן כיון דטעם אסו מיו לא תמיר ממינו ומל"ש מוחר. אבל לא זכיתי לכנין דמה בפרש בזה דגם במין במינו במשהו ניחא בע"ש אסור דמשהו מיהו הוי. לפה דבתבו תוס' מתחלה ושוב דבמשהו מב"מ וכו' זהו ניחא. דשיטור דבריהם דלא דאם ניחא נע"ל הוי במשהו מ"מ הכא דפרכינן לאביי דבתר טעמא אזלינן אמאי אמרינן דבמשהו אינו אסור דבר בטעמא אלא אין מיקרי בין כיון דטעם אס